

VRIJHEID en DEMOCRATIE

VV
D

WEEKBLAD VAN DE VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Beschrijvingsbrief jaar-
vergadering te Leeuwarden

(Zie pag. 5)

MET DE AMBTENARENSALARISSEN OP DE GOEDE WEG

(Van onze sociale medewerker)

Binnen enkele dagen zal in de Tweede Kamer het grote debat over de ambtenarensalarissen worden gehouden.

Dit debat, dat na afhandeling van het eerste gedeelte van de begroting van Binnenlandse Zaken, dus waarschijnlijk volgende woensdag zal plaats vinden, geschiedt dan aan de hand van de door minister Toxopeus aan de Tweede Kamer gezonden nota betreffende de bezoldiging van het overheidsperoneel.

Het is bekend, dat over de salarismaatregelen geen eenstemmigheid bestaat. In de centrale commissie voor georganiseerd overleg in ambtenarenzaken hebben drie van de vijf groeperingen zich tegen de maatregelen uitgesproken. Dat zijn de drie centralen van ambtenarenverenigingen, die wel worden aangeduid als de drie zuilen, omdat ze voor een belangrijk deel zijn aangesloten bij het N.V.V., de K.A.B. en het C.N.V. De vertegenwoordigers van twee groeperingen in de centrale commissie hebben zich uitgesproken vóór de salarismaatregelen. Het zijn de vertegenwoordigers van het Ambtenarencentrum, en van de Centrale van Hogere Rijksambtenaren. Het verdient aanbeveling er op te letten, dat het Ambtenarencentrum, ambtenaren verenigt van hoog tot laag. Dit laatste is van belang omdat de salarismaatregelen van de Regering uit twee componenten bestaan. De eerste is, dat er een algemene verbetering komt van 5,2 procent, met een vloer van 6,3, 5,9 en 5,6 procent voor de loongroepen 1, 2 en 3, die daarvoor dezelfde verhoging krijgen als de loongroep 4 (de loongroepen omvatten de werklieden-ambtenaren, de schalen de ambtenaren op maandsalaris). De tweede component is een procentuele verhoging van 8 tot 16 procent tot en met de rang van administrateur en van 22 tot 40 procent voor de allerhoogste rangen, waaronder ook die van hoogleraar. Tegen deze tweede component richt zich de gramschap van de drie centralen die het niet geheim houden, dat ze alles in 't werk zullen stellen om de Tweede Kamer te bewerken de plannen van het kabinet te torpederen, teneinde hun eigen plannen verwezenlijkt te krijgen. Deze houden in, dat de procenten niet moeten opklimmen maar af dalen. Zij wensen de denivellering van \pm 10 procent van 1956 voor de hogere ambtenaren op die manier ongedaan te maken. Met het geld dat vrijkomt als de opklimming in de percentages vervalt zou een hoger algemeen percentage mogelijk zijn, wat uiteraard slechts ten voordele strekt van de werklieden-ambtenaren.

De drie centralen zijn dus ten strijde getrokken tegen het kabinet en tegen minister Toxopeus in het bijzonder. Ze zijn niet karig in hun middelen. Zo heeft de Katholieke Bond van Overheidspersoneel een motie aangenomen, waarin zij zegt ernstig misnoegd te zijn over de wijze waarop de regering de belangen van het overheidsperoneel behartigt. Van een werkelijk overleg is geen sprake meer, aldus de motie, waarin er verder op wordt aangedrongen bij het parlement stappen te ondernemen om uit de impasse te komen. En de voorzitter van de Kabo, het Twee-



Minister Toxopeus, die de drie zuilen-organisaties der ambtenaren tegenover zich vindt, maar door het Ambtenaren-Centrum is genoemd: „de man die de moed had”. De moed namelijk om de ambtenaren-salarissen eindelijk uit het slop te halen en naast toekenning van een nieuwe verhoging over de gehele linie, een ingrijpende denivelleringsregeling over een vierjarige periode te ontwerpen.

de Kamerlid Weijters, omkleedde de motie nog met de volgende opmerking: de minister van binnenlandse zaken was afspraken niet nagekomen en had nagelaten te doen wat nodig was. Het is een krasse beschuldiging als men zegt dat een minister zijn afspraken niet nakomt en als men verklaart dat er van een werkelijk overleg geen sprake meer is.

Laten wij dit laatste eens bezien. Volgens het Rijksambtenarenreglement is er een Centrale Commissie voor Georganiseerd overleg in ambtenarenzaken, die gevormd wordt door een regeringsdelegatie en een personeelsdelegatie, bestaande uit vertegenwoordigers van tot de commissie toegelaten centrales van verenigingen van ambtenaren. De aandacht verdient, dat alle vertegenwoordigers van de centralen samen één delegatie vormen. Iedere centrale heeft twee leden, die op voet van gelijkheid staan. Hoewel de drie zuilen het wel doen voorkomen, is het dus niet zo, dat zij de eigenlijke vertegenwoordiging van de ambtenaren zijn. Het Ambtenarencentrum en de Centrale van Hogere Rijksambtenaren hebben wat dat betreft dezelfde status en dezelfde rechten en het enige wat men naar waarheid

kan zeggen in dit geval is, dat de personeelsdelegatie niet eenstemmig is geweest, drie leden zijn tegen, twee voor de regeringsmaatregelen. Dat is op zichzelf niets bijzonders, de personeelsdelegatie is in een belangrijke zaak heel vaak niet eenstemmig, zoals b.v. in 1956, tijdens het ministerie Drees, toen de drie vakcentralen van ambtenaren hoewel met stevig ideële banden daaraan verbonden toch de voorgestelde salarismaatregelen afkeurden en er een op een hetze gelijkende actie tegen voerden! Wat dit betreft is er dus voor minister Toxopeus niets nieuws en het zal hem een ruggesteun kunnen zijn, dat de Tweede Kamer toen achter de Regering bleef staan, zodat de drie zuilen-centralen met hun verzet niets hebben bereikt.

Het georganiseerde overleg in ambtenarenzaken heeft een bijzondere signatuur. Het rijksambtenarenreglement zegt n.l. „de commissie behandelt, alvorens het bevoegd gezag een beslissing neemt, alle aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het burgerlijk Rijksperoneel”. Alvorens het bevoegd gezag beslist. Raapplegen we de grondwet, dan zien we, dat het bevoegd gezag de Regering is. De grondwet zegt namelijk, de Koning d.i. de Regering, regelt de bezoldiging van alle colleges en ambtenaren, die uit 's Rijks kas worden betaald. Als de Kabo nu zegt, van een werkelijk overleg is geen sprake meer, dan miskent zij de feiten, want er is uitvoerig overleg geweest, niet één maar vele malen en het is bekend geworden, dat de Regering die zoals te doen gebruikelijk met afgeronde voorstellen is gekomen, nog heel wat tegemoetkomende concessies heeft gedaan. Dat ten slotte de drie zuilen-centralen niet met de voorstellen konden instemmen, mag geen reden voor de Regering zijn ze niet uit te voeren, omdat de Regering in het algemeen belang haar eigen verantwoordelijkheid heeft jegens de Staten-Generaal. Het is in dit verband ook niet duidelijk, wat de heer Weijters kan bedoeld hebben met de zin, dat de minister van Binnenlandse Zaken afspraken niet was nagekomen.

De Regering moet immers, dat is het wezen van het overleg, zelf beslissen. Zij kan wel toezeggingen doen, maar gezien de aard van de voorgestelde maatregelen is het toch niet waarschijnlijk, dat deze toezeggingen anders zouden zijn geweest dan wat op tafel kwam.

De Regering heeft in de nota aan de Tweede Kamer, een even waardevol als waardig stuk, 'n belangrijke uitspraak gedaan. Zij wijst er op, dat het in overeenstemming met de maatschappelijke ontwikkeling en ter bevoor-

(Vervolg op pagina 3)

Landbouwcongres

Voor de laatste maal vestigen wij Uw aandacht op het Landbouwcongres der Partij dat op vrijdag 23 en zaterdag 24 februari a.s. in het conferentieoord Woudschoten te Zeist zal plaats vinden.

Indien U zich nog niet hebt opgegeven, meldt U dan thans per ommegeante aan bij het Algemeen Secretariaat der Partij, Koninginnegracht 61 te 's-Gravenhage, Telefoon 070—604803.

Haast U, er is nog plaats!

20 FEBRUARI - 20.20 UUR

Kijkt op dinsdag, 20 FEBRUARI a.s., van
20.20—20.30 uur, naarONZE EERSTE
TELEVISIE-UITZENDING

dering van een goed personeelsbeleid is tot een meer steil oplopende salarislijn te gera-ken, daarbij rekening houdend met de salaris-positie der laagstbezoldigden. Zij wijst er in dit verband op, dat er een grote achterstand bestaat, dat er een toenemend verloop is van overheidsdienaren, wat het ambtelijk apparaat niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief doet achteruitgaan en zij wijst alsmede op de omstandigheid, dat door het ontbreken van perspectief, een voldoende aanwas in de rijksdienst zowel van jongeren als van iets ouderen ernstig wordt bedreigd.

Een kenmerkende bijzonderheid is, dat minister Toxopeus voor de motivering van de toe te passen denivelleringspercentages zich be-roept op een tot heden vertrouwelijk rapport van de z.g. commissie-Neher. Deze commissie was samengesteld behalve uit enige terzake kundige hoofdamttenaren uit de voorzitter van het College van Rijksbemiddelaars, toen mr. Berger, en enige vooraanstaande figuren uit het bedrijfsleven. Deze commissie kwam toen al tot de conclusie, op grond van vergelijkende cijfers, dat het salaris op het hoogste ambtelijke niveau ad plm. f 14.000..... plm. f 30.000 zou moeten bedragen, maar zij gaf plm. f 24.000 in overweging, „ter vermijding van ongewenste weerstanden bij een zo drasti-sche verhoging”. Op dit laatste voorstel van de commissie-Neher zijn thans de voorstellen-Toxopeus gebaseerd. Het ministerie, dat als eerste het rapport ontving, heeft blijkbaar de ongewenste weerstanden zo groot geacht, dat het de denivellering maar liet rusten, er wel voor zorgend dat het rapport geheim bleef. Dat hier sprake is van een kenmerkende bij-zonderheid moge ook blijken uit het feit, dat de voorzitter van de commissie, ir. Neher en

het lid, de voorzitter van het College van Rijksbemiddelaars beiden socialist waren. Met andere woorden wat minister Toxopeus nu tien jaar later in de praktijk wil brengen werd reeds door deze vooraanstaande socialistena ls wenselijk gezien. Dit lijkt ons een sterk sprekend argument tegen de actie van de drie zuilen-centralen die de noodzaak van de denivellering ontkennen.

* * *

Volgens de bonden doet de component van de denivellerende percentages de werklieden-ambtenaren te kort. Zij zouden een hoger percentage hebben kunnen krijgen zonder deze denivellering. Aanvankelijk hadden de bonden berekend, dat het wel 12 procent had kunnen zijn, maar zij vergissen zich daarin, het algemene percentage zou meer in de buurt van 9 hebben gelegen, wat nog altijd 4 meer is dan 5,2. Dit is echter een vals argument, misleidend. Om dit te begrijpen moet men denken aan de omstandigheid, dat er in november van het vorige jaar op het kasteel Oud-Wassenaar een akkoord is bereikt tussen de Regering en de grote landelijke organisaties van werkgevers en werknemers over de loonpolitiek in 1962. Dit akkoord hield in, dat er een formule zou worden gehanteerd, ontworpen door een functionaris van een der werknemersvakcentralen, waarin de produktiviteitsstijging voor het gehele land en per bedrijfstak zou worden verwerkt. De overheid kan moeilijk met cijfers over produktiviteitsstijgingen komen, vandaar dat zij besloot zich te houden aan de trend in de loonsverhogingen, hetgeen zo ongeveer wil zeggen, wat het bedrijfsleven gemiddeld ontvangt, krijgen de ambtenaren ook.

Als resultaat van deze trend moet men het percentage van 5,2 zien, waarbij zij aangetekend, dat de Regering daarbij beslist niet aan

de lage kant was. Hoe het ook zij, daar moet de Regering zich aan houden om niet in conflict met het bedrijfsleven te komen, dat bij de huidige arbeidsschaarste natuurlijk niet kan gedogen, dat voor de ambtenaren een veel hoger percentage gegeven zal worden. Dus ook al zou de Regering de denivelleringsgedachte laten vallen, dan nog zouden de werklieden-ambtenaren geen hoger percentage kunnen krijgen. Jammer genoeg doen de bonden het in hun voorlichting voorkomen alsof dat anders is, maar dat zou dan natuurlijk betekenen, dat ze hun sterkst aansprekende argumenten moeten laten vallen.

Uiteraard zal de Tweede Kamer daar wel oog voor dienen te hebben. Wat nu de denivellering betreft, deze valt buiten het eigenlijke loonakkoord op Oud-Wassenaar. Ook het bedrijfsleven zou dat voor sommige groeperingen kunnen doen en dat doet het ook wel, zij het dat daaraan geen ruchtbaarheid wordt gegeven.

* * *

Ten slotte nog iets over de werklieden-ambtenaren. Men bedenke dat voor hen in de afgelopen jaren verschillende maatregelen zijn getroffen. Leeftijdslonen zijn ingevoerd, er kwamen toeslagen voor ploegen- en onregelmatige dienst en er kwam een prestatiebeloning, waarvan het maximum in 1960 werd verhoogd tot 12 procent bij een gemiddelde van 8 procent. Al deze maatregelen hadden ten doel de beloning van de werklieden-ambtenaren dichter te brengen bij die van het bedrijfsleven. Al deze maatregelen kwamen ten goede aan degenen die onder de loongroepen vallen, terwijl de schaalloners daarvan geen profijt trokken, zonder dat daar overigens iets van gezegd werd. Ook hieruit ziet men het onbillijke van de actie van de drie zuilen-centralen.